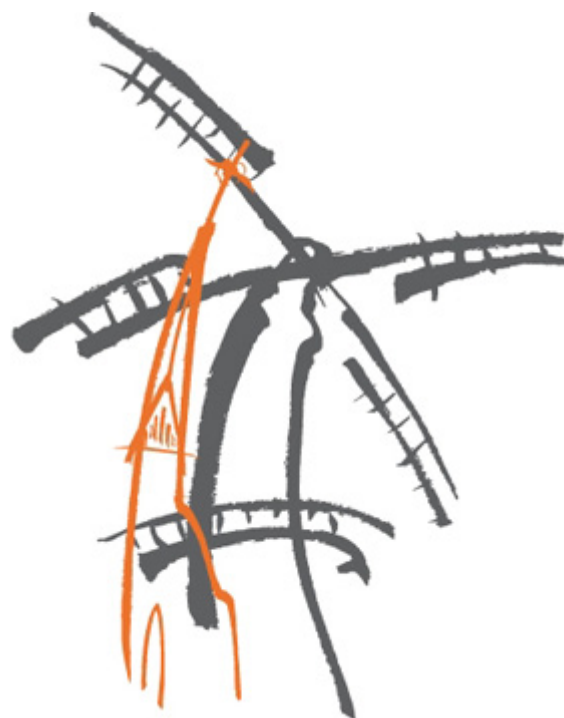

Visie op ombuigingen 2013 en verder gemeente Haren

College van burgemeester en wethouders

18 december 2012

Gemeente **Haren**

Inleiding en tijdspad

Zowel in 2011 als in 2012 is de gemeente Haren door weekblad *Elsevier* beoordeeld als de beste woongemeente van Nederland. Factoren die bij deze beoordeling een rol spelen zijn: de sociale verbanden van de samenleving, de voorzieningen en de landschappelijke omgeving. Ook in de toekomst wil de gemeente Haren een goede, zo niet de beste gemeente zijn voor haar inwoners. Dit doel kan alleen worden bereikt wanneer de gemeente financieel op orde blijft.

Zoals is verwoord in de begroting van 2013 ligt er bij de gemeente Haren over de periode 2010-2015 een forse bezuinigingstaakstelling. Over de periode 2011-2013 is al circa € 2 miljoen aan bezuinigingen gevonden. De reeds vastgestelde ombuigingen zijn echter niet voldoende, er zal dieper in de uitgaven moeten worden gesneden. Om de gemeente Haren financieel gezond te houden zal de komende maanden gezocht worden naar bezuinigingen met een totaalbedrag van circa € 1 miljoen over 2014. De redenen om te bezuinigen zijn onder andere:

- Korting gemeentefonds: als gevolg van de economische crisis kort de rijksoverheid op het gemeentefonds;
- Gevolgen van het regeerakkoord van kabinet Rutte II; overigens is de impact en omvang voor Haren nog onzeker;
- De schuldenpositie van de gemeente zal moeten worden teruggebracht en het weerstandvermogen zal moeten worden vergroot;
- Decentralisatie overheidstaken: de gemeente krijgt taken van rijk en/of provincie overgedragen, zonder de zekerheid dat gemeenten daar voldoende budget voor krijgen;
- Noodzakelijke investeringen ten behoeve van brandweer en onderhoud sportcentrum Scharlakenhof.

Het realiseren van de noodzakelijke ombuigingen vereist in de eerste plaats een visie. Deze visie wordt in dit document aan u gepresenteerd. Daarnaast is participatie, inspraak van inwoners van Haren, ambtenaren et cetera en goede informatieverstrekking een belangrijk onderdeel in het bezuinigingsproces. Inwoners, belangengroepen en ambtenaren van de gemeente Haren wordt de mogelijkheid geboden om actief mee te denken en alternatieven aan te dragen over de ombuigingen. Hierbij kan men kennisnemen van de lijst 'speelveld ombuigingsmogelijkheden 2013 en verder'. Participatie en een goede informatievoorziening zorgen voor een breed draagvlak, en draagt bij aan een effectief en efficiënt ombuigingsproces. Daarbij willen we onaangename verrassingen bij betrokkenen zoveel mogelijk voorkomen. Wij zullen maatregelen moeten nemen die de inwoners van de gemeente Haren zullen merken en raken. Uiteraard zal dit zo zorgvuldig mogelijk gebeuren en zullen de maatregelen goed worden verantwoord. Het feit dat de gemeente zal moeten bezuinigen biedt ook kansen: er is een extra stimulans en urgentie om efficiencywinsten te behalen, binnen de gemeentelijke organisatie en bij de partners van de gemeente. Uiteindelijk willen we dat de gemeente Haren sterker uit het proces komt.

Het college is een voorstander van het zelfstandig voortbestaan van de gemeente Haren. Om de continuïteit van een kwalitatief goede dienstverlening tegen een acceptabele prijs te waarborgen, zal het aangaan van (meer) samenwerkingsverbanden echter noodzakelijk zijn.

Tijdspad

21 december 2012	:	Terinzagelegging visiedocument en lijst 'speelveld ombuigingsmogelijkheden 2013 en verder'.
16 en 17 januari 2013	:	2 bijeenkomsten voor inwoners en belangengroepen.
februari 2013	:	Het college van burgemeester en wethouders bepaalt definitief de visie op de ombuigingen.
25 maart 2013	:	Gemeenteraad stelt visie en de bezuinigingen vast.

Visie op ombuigingen 2013 en verder gemeente Haren

1. De gemeente streeft naar een kleine, efficiënt en effectief werkende gemeentelijke organisatie. Een gemeente met een goede dienstverlening voor haar inwoners. Gestreefd wordt naar een uitvoering van (wettelijke)taken op voldoende kwaliteitsniveau.

1a. Maximale uitbesteding

Werkzaamheden die beter door derden kunnen worden uitgevoerd, zullen worden uitbesteed. Met name rationele argumenten (prijs / kwaliteit / kostenvoordeel / kwetsbaarheid etc.) zullen de doorslag geven bij de afweging of we de uitvoering van taken uitbesteden of niet. Besloten zou kunnen worden tot het uitbesteden van BackOffice activiteiten. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om de facturering betreffende de inzameling van huisafval uit te besteden.

1b. Maximale gemeentelijke samenwerking

Daar waar het op basis van efficiëntie, effectiviteit en financiën beter is om bepaalde gemeentelijke taken in samenwerking met andere partijen uit te voeren, zullen samenwerkingsverbanden worden aangegaan. De mogelijkheid van meer gezamenlijk gebruik van middelen en voorzieningen zal worden bestudeerd.

1c. Overdracht van vastgoed

Gestreefd wordt naar kostenbesparing in de vastgoedsfeer. Panden die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de gemeentelijke taken zullen worden afgestoten. In dit kader kan worden gedacht aan de verkoop van de panden waarin de kinderopvanginstellingen zijn gevestigd.

1d. Focus op de wettelijke taken van de gemeente

In dit kader kan worden gedacht aan bezuinigingen met betrekking tot het Centrum voor Kunst en Cultuur 't Clockhuys ten aanzien van niet-wettelijke taken.

2. De ombuigingen zullen bij voorkeur geen onomkeerbare besluiten bevatten, die het voortbestaan van wezenlijke voorzieningen raken of grote maatschappelijke effecten zullen hebben.

Visiepunt 2 komt overeen met hetgeen verwoord is in de begroting 2013 van de gemeente Haren. Het uitgangspunt verwoord in deze visie blijft bestaan, echter door de grote ombuigingsopdracht – in verband met onder andere de kortingen vanuit het rijk - wordt het steeds moeilijker dit uitgangspunt per definitie te allen tijde toe te passen.

3. De gemeente zal de eigen inzet en participatie van haar inwoners stimuleren en ondersteunen.

De gemeente doet minder zelf, en gaat meer als regisseur optreden. Andere partijen worden ondersteund of gestimuleerd om zaken uit te voeren. Daarbij zal de gemeente onderzoeken welke terreinen mensen, ondernemingen, instellingen zélf kunnen organiseren. Zo zouden taken wat betreft schoonmaak en onderhoud aan sportaccommodaties meer aan sportverenigingen kunnen worden overgelaten.

Voorgaande betekent meer eigen verantwoordelijkheid en een beroep op de creativiteit in de maatschappij. Indien (groepen) burgers initiatieven willen nemen, zijn deze burgers in beginsel zelf aan zet bij de realisatie van dat initiatief.

3a. Voorzieningenniveau beheer openbare ruimte.

De uitgaven voor de voorzieningen voor het beheer van de openbare ruimte zullen kritisch tegen het licht worden gehouden: welke voorzieningen zijn strikt noodzakelijk en kunnen niet worden beperkt en voor welke voorzieningen geldt dit niet of in mindere mate.

Zo kan worden besloten tot een versobering van het kwaliteitsniveau van de wegen. In dit kader kan worden gedacht aan het uitstellen van niet strikt noodzakelijke investeringen en het minder frequent reinigen van wegen. Daarnaast zou besloten kunnen worden tot een versobering van het onderhoudsniveau van de plantsoenen.

4. De gemeente streeft - zo veel als mogelijk - naar kostendekkendheid van de taken en diensten die de gemeente verricht.

De kosten zijn helder begroot en verantwoord, en zullen bij de betreffende personen en instanties in rekening worden gebracht. De gebruiker betaalt (profijtbeginsel).

In dit verband zou kunnen worden gedacht aan een verhoging van leges naar een kostendekkend niveau voor nutsbedrijven ten aanzien van wegwerkzaamheden.

5. Aan de burger die onvoldoende in staat is om te participeren in de maatschappij biedt de gemeente ondersteuning.

De keerzijde van de eigen verantwoordelijkheid is dat er altijd een kwetsbare groep zal zijn, waarvoor altijd een vangnet zal bestaan. Het streven is, indien mogelijk, dat burgers zelf hun leven en maatschappelijke participatie te laten vormgeven.

6. De uitgaven worden aangepast aan de inkomsten. Een verhoging van de OZB is een middel dat pas in laatste instantie wordt overwogen.

Visiepunt 3 is eveneens overeenkomstig hetgeen vermeld in de begroting 2013. De visie dat een verhoging van de OZB pas in laatste instantie aan de orde is blijft bestaan. Een grote ombuigingsopdracht maakt dit uitgangspunt in de toekomst echter minder zeker. Daarnaast moet worden opgemerkt dat een gemeente die in een structureel slechte financiële situatie verkeert, onder financieel toezicht van het Rijk kan komen te staan (een artikel 12-status). Wanneer laatstgenoemde situatie zich voordoet wordt - in het kader van een onbenutte belastingscapaciteit - de OZB maximaal verhoogd.